

Namn

Personnummer

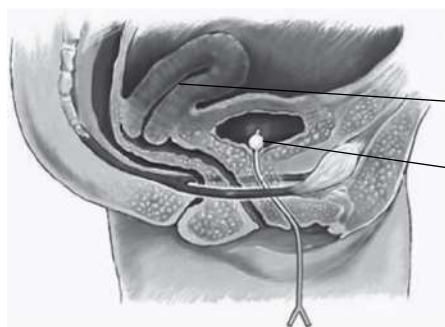
Datum

Information till dig med kvarliggande kateter i urinblåsan

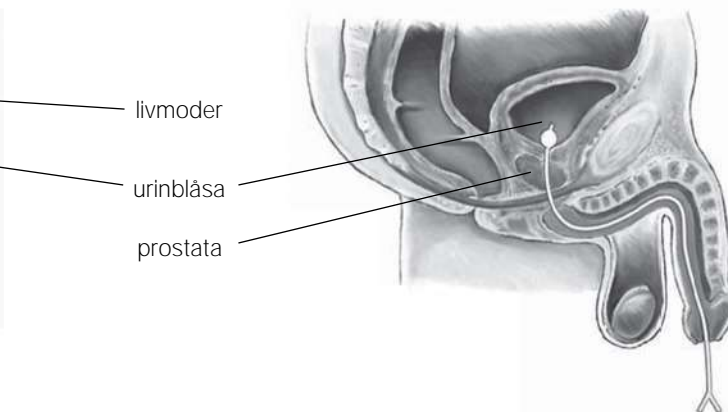
Kvarliggande kateter

En urinkateter är en slang av mjukt material som används för att avleda urin från urinblåsan. För att katetern inte ska glida ut ur urinblåsan är den försedd med en liten ballong som fylls med vätska när katetern är på plats. Efter hand som urinblåsan fylls kan urinen rinna ut genom katetern. Katetern behöver bytas med visst intervall. Det görs vanligtvis hos distriktssköterskan.

Kvinna

Man

Öppen eller stängd kateter

Öppen kateter innebär att katetern kopplas till en urinuppsamlingspåse så att urinblåsan hålls tömd. Öppen kateter behövs när urinen är grumlig och kanske blodblandad eller om en konstant avrinning krävs av andra medicinska orsaker.

Stängd kateter kallas också blåstråning eller intermittent tömning och innebär att urinen samlas i blåsan. Tömning görs genom en kateterventil som kopplas till katetern och urinuppsamlingspåse behövs inte.

Vid behandlingstillfället har du möjlighet att diskutera vad som är aktuellt för dig.

Du som har blivit ordinerad öppen kateter:

Katetern kopplas till en tömbar urinuppsamlingspåse. Det är viktigt att fästa påsen så att urinflödet inte hindras. Detta görs lämpligast på låret eller vaden med ett hjälpmedel som din sjuksköterska eller distriktssköterska ordnar med. Efterhand som urinuppsamlingspåsen fylls blir den tyngre. Påsen bör inte bli helt full. Töm påsen genom att öppna kranen i påsens botten. En urinuppsamlingspåse kan användas upp till en vecka innan byte.

Vid sänggåendet kan du koppla urinuppsamlingspåsen till en engångspåse med lång slang. Kranen på urinuppsamlingspåsen öppnas så att urinen kan rinna ner i engångspåsen, som rymmer mer urin. För att få ett bra urinflöde ska engångs-påsen placeras lägre än urinblåsan. Förslagsvis läggs den i ett kärl på golvet.

Efter användning töms påsen och slängs i hushållssoporna. Tillbehör som t. ex. urinuppsamlingspåsar för några dagars behov får du med dig. Behöver du fler hjälpmedel kontaktar du din distriktssköterska.

Du som har blivit ordinerad stängd kateter:

Katetern kopplas till en ventil. När du känner behov av att kissa öppnar du ventilen och tömmer urinen i toaletten. Katetern bör inte vara stängd mer än fyra timmar.

För att undvika att sömnen störs kan du nattetid koppla katetern med ventil till en urinuppsamlingspåse med lång slang. Ventilen öppnas så att urinen kan rinna direkt i urinuppsamlingspåsen. Tänk på att placera urinuppsamlingspåsen lägre än urinblåsan så att avflödet inte hindras. De tillbehör du behöver som t.ex. ventil får du med dig. Kontakta din distriktssköterska för att få fler hjälpmedel.

Hygien

God hygien kan minska risken för problem som kan uppträda vid kateterbehandling.

Tvätta händerna före och efter varje byte eller anslutning av urinuppsamlingspåse eller hantering av kateterventil.

Tvätta underlivet dagligen.

Män: dra tillbaka förhuden, tvätta ollonet, torka torrt och för sedan tillbaka förhuden.

Kvinnor: håll isär blygdläpparna, tvätta runt urinrörsmynningen och torka torrt.

Eventuella beläggningar på katetern tvättas bort med tvål och vatten.

Allmänna råd

Drick helst 1,5 till 2 liter vätska per dygn. Om du på grund av hälsoskäl blivit ordinerad att dricka en begränsad mängd vätska per dygn, följer du den ordinationen. Vid osäkerhet, kontakta din distriktssköterska eller läkare.

Problem som kan uppstå

Att bära kateter kan vara förenat med obehag och leda till komplikationer. Ta kontakt med din distriktssköterska om du har frågor eller om kateterbehandlingen hindrar dig från att göra det du vill.

Sök hjälp vid

- feber som inte orsakats av förkylning eller liknande åkomma
- stopp i katetern
- värk eller sveda i urinröret eller över urinblåsan
- rikliga flytningar från urinröret
- besvärande urinträngningar
- urinläckage bredvid katetern
- blod i urinen
- kraftigt illaluktande eller grumlig urin

Namn

Personnummer

Datum

Din ordination

Du har en kvarliggande kateter på grund av _____

Kateterbehandling är tänkt att pågå till _____

Ha katetern öppen och kopplad till en urinuppsamlingspåse

Ha katetern stängd med hjälp av en kateterventil. Öppna när du har behov att tömma blåsan eller minst var _____ timme dagtid.

Datum: _____ Underskrift _____

Klinik: _____

Plats för noteringar

Andra kateterbehandlingar

Självkateterisering - själv föra in en kateter via urinröret till urinblåsan och tömma ut urinen med jämna mellanrum. I mellantiden ingen kateter på plats. Kallas ofta RIK (ren intermitterent kateterisering)

Suprapubisk kateter - kvarliggande kateter via bukväggen. Efter lokalbedövning görs ett litet snitt i huden strax ovanför blygdbenet där katetern förs in.

